

Vikhammer Sentrum - Stedsanalyse

Om Malvik og Vikhammer

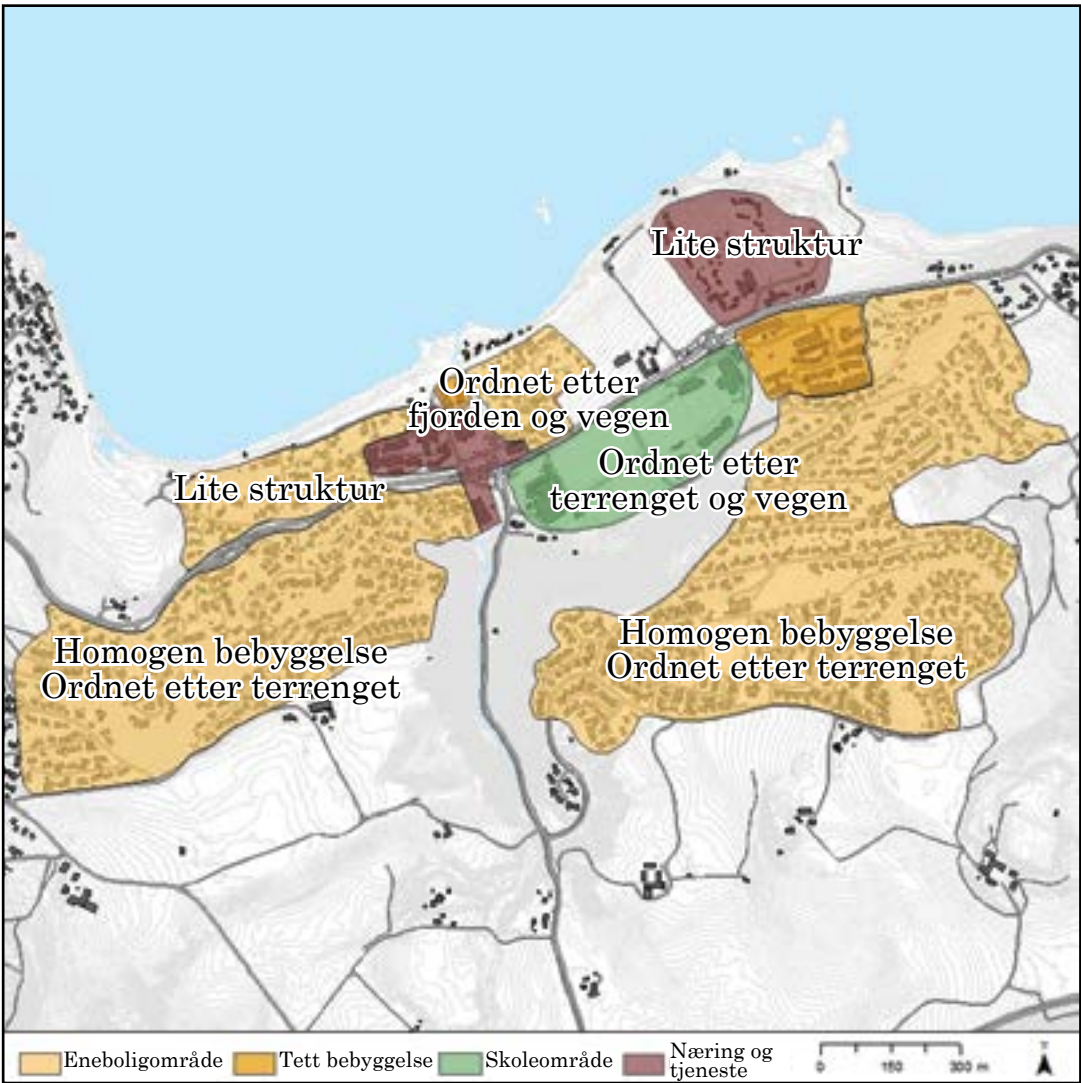
- Folketall Malvik: 13 879, per 2017
- Folketall Vikhammer: 6274, per 2016
- Årlig befolkningsvekst Malvik: 1,3 %
- Areal Malvik: 168 kvadratkilometer (ca. 9% jordbruksareal)
- Del av “Trondheimsregionen”
- Vikhammer - Trondheim: 15 km
- Vikhammer - Stjørdal: 25 km
- Ca. 60% i Malvik pendler til jobb
- Fra jordbrukssamfunn til forstad
- Utvikling på Vikhammer muliggjort blant annet av jernbanen (1881) og Vikhammer stasjon (1893)

Oversikt over kommunene i Trondheimsregionen.

Bebyggelsesstruktur og funksjon

Boligområdene på sørsiden av vegen er homogene og hovedsakelig ordnet etter terrenget. Boligområdene på nordsiden er derimot lite strukturert og bebyggelsen virker tilfeldig plassert. Skoleområdet er i stor grad ordnet etter terrenget, men også etter vegen. Området for næring og tjeneste i sentrum er ordnet etter vegen og fjorden. Campingområdet bærer preg av store, usammenhengende arealer og variert bebyggelse. Dette gjør at området oppfattes som lite strukturert og uten en helhetlig plan.

Vikhammer delt inn i områder etter funksjon.

Landskapsrom

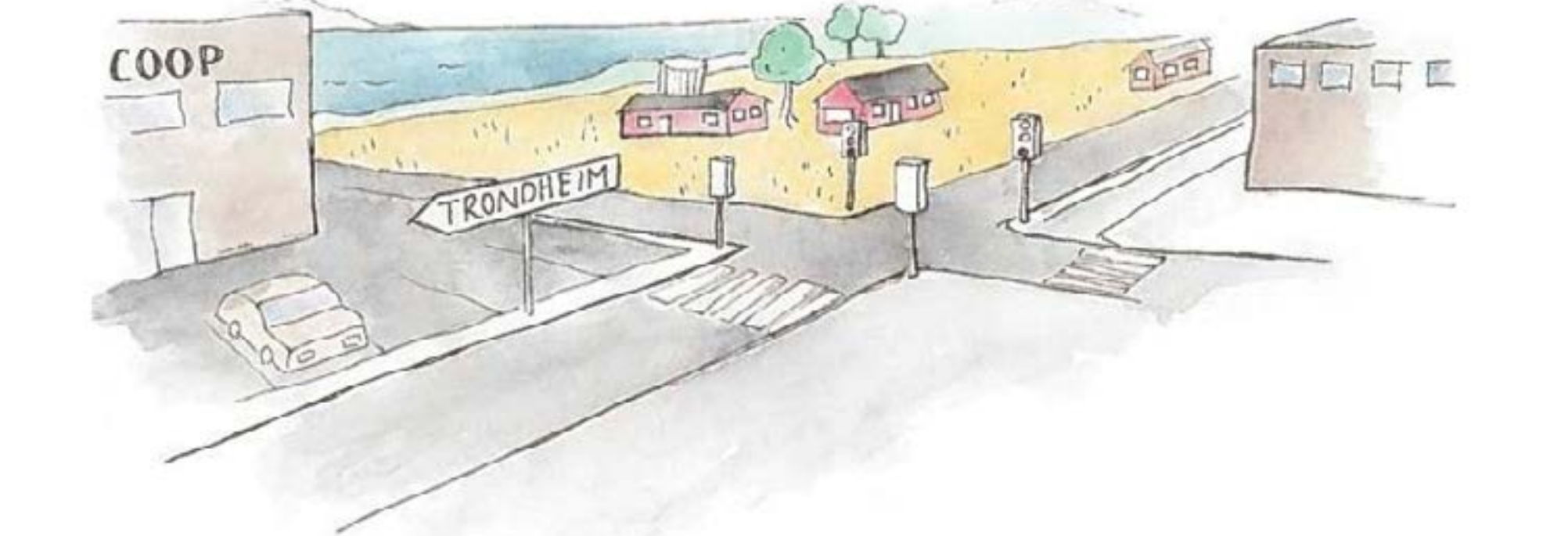
Fjorden og de grønne skråningene rundt Vikhammer bidrar til å ramme inn sentrumsområdet. Trondheimsfjorden, jernbanen og fylkesvegen fungerer som ordnede elementer og sørger for at hovedrommet har en tydelig romretning som strekker seg i øst-/vestlig retning. De underordnede rommene er formet av vegetasjon, terrengformer og ulike arealbruk. Det er viktig at disse planlegges helhetlig for å ivareta romfølelsen og oppnå homogene områder.

Det overordnede landskapsrommet og inndelingen av mindre landskapsrom.

Vår første oppfatning

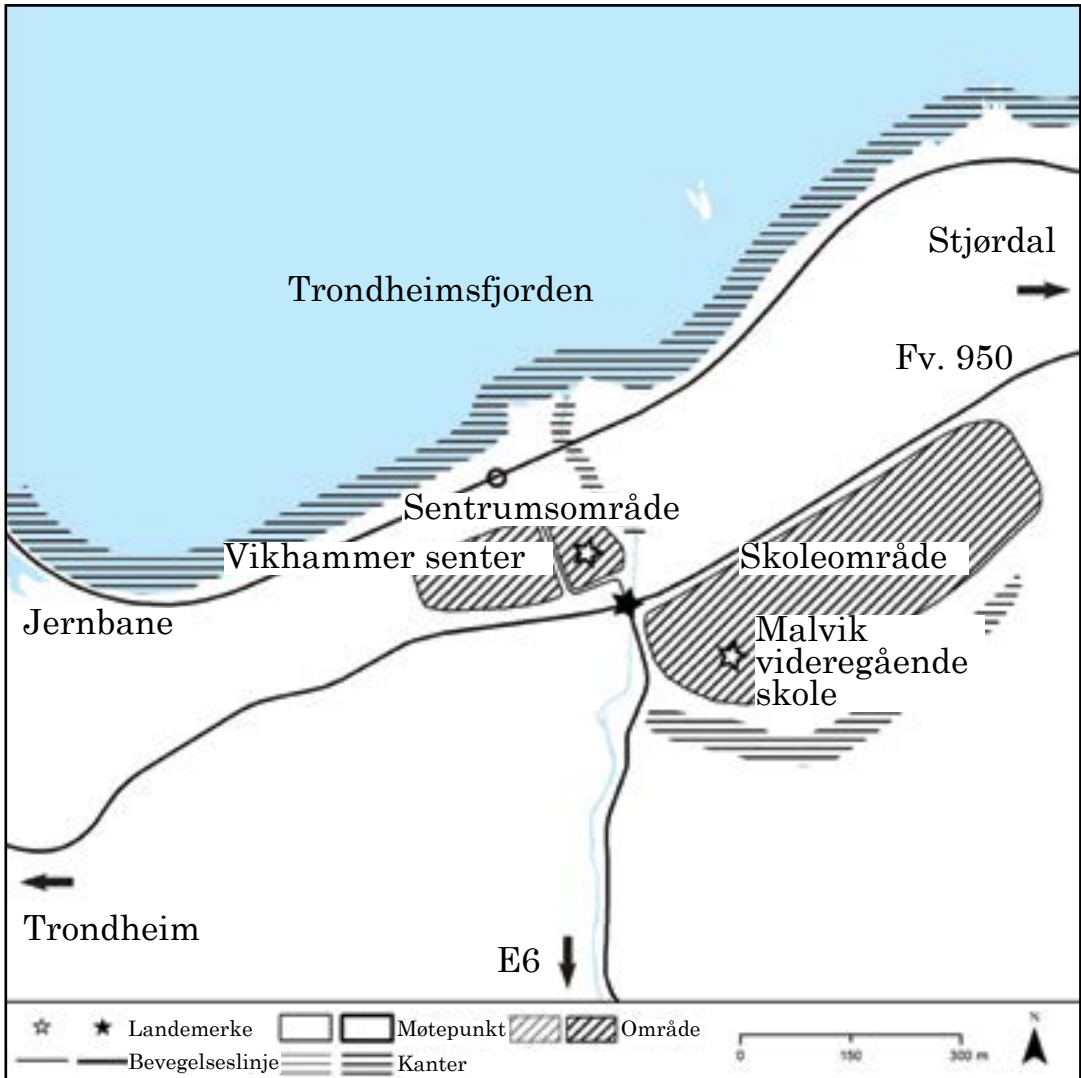
Vårt førsteintrykk av Vikhammer er presentert gjennom karikaturtegningen under. Vikhammer er omkranset av jordbrukslandskap og ligger idyllisk plassert langs Trondheimsfjorden. Likevel opplever vi at sentrum er utflytende og har et uklart skille til omkringliggende bebyggelse. I tillegg dominerer lyskrysset og vegen, og gjør at stedet blir oppstykket. Strandsonen har stort potensial som et rekreasjonsområde, men er lite tilgjengelig i dag.

En karikatur av vår første oppfatning av Vikhammer sentrum.

Vårt mentale kart

Et mentalt kart viser ikke den reelle virkeligheten, men fremhever viktige elementer i området. Kartet viser en fremstilling av Vikhammer sentrum basert på vår individuelle oppfatning av stedet. Dette består av viktige landemerker, bevegelseslinjer, knutepunkter, kanter og områder. Trondheimsfjorden og skråningen bak skoleområdet er store kanter og bidrar til å ramme inn sentrum. Jernbanen og fylkesvegen fungerer som bevegelseslinjer. Sett bort ifra disse er det likevel få veger å bevege seg på i Vikhammer. Basert på analysen ønsker vi å tilføre stedet flere knutepunkt og tverrforbindelser.

En fremstilling av Vikhammer basert på Kevin Lynch sin metode for mentale kart.

Fordeler og ulemper

Fordeler

- Nærhet til Trondheim og Stjørdal
- Flott beliggenhet langs Trondheimsfjorden
- Pen utsikt
- Landlige omgivelser

Ulemper

- Lite tilgjengelig strandsone
- Stor veg med mye trafikk og høy fart
- Sentrum oppdelt av veg og jernbane
- Lite definert sentrumsområde
- Lite grønnstruktur
- Få egnede møtesteder

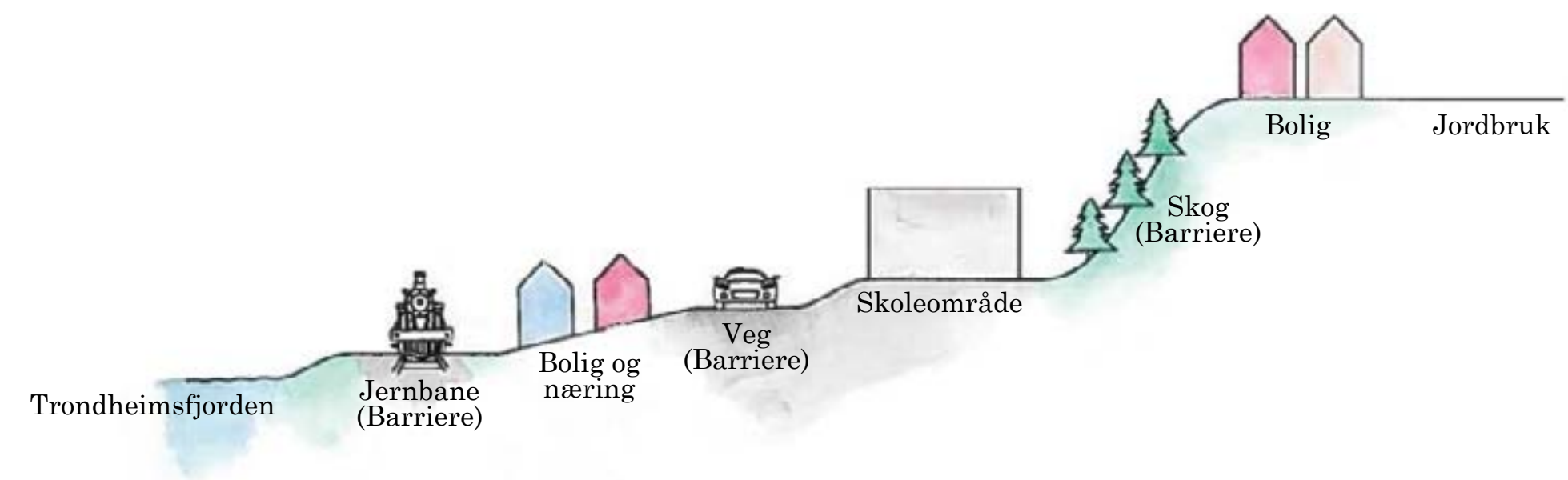

Flott utsikt over jordbruksarealene mot Trondheimsfjorden.

Vanskelig å komme trygt over vegen gjennom sentrum.

Tverrsnitt

Sitater av lokale

“Jeg ønsker et mer definert sentrum”

-Småbarnsmor

“Ønsker en god restaurant hvor jeg kan ta et glass vin med gode venner”

-Hytteeier

“Det er ingen møteplasser her”

-Kvinnelig pensjonist

“Savner tilgjengelige turstier”

-Småbarnsmor

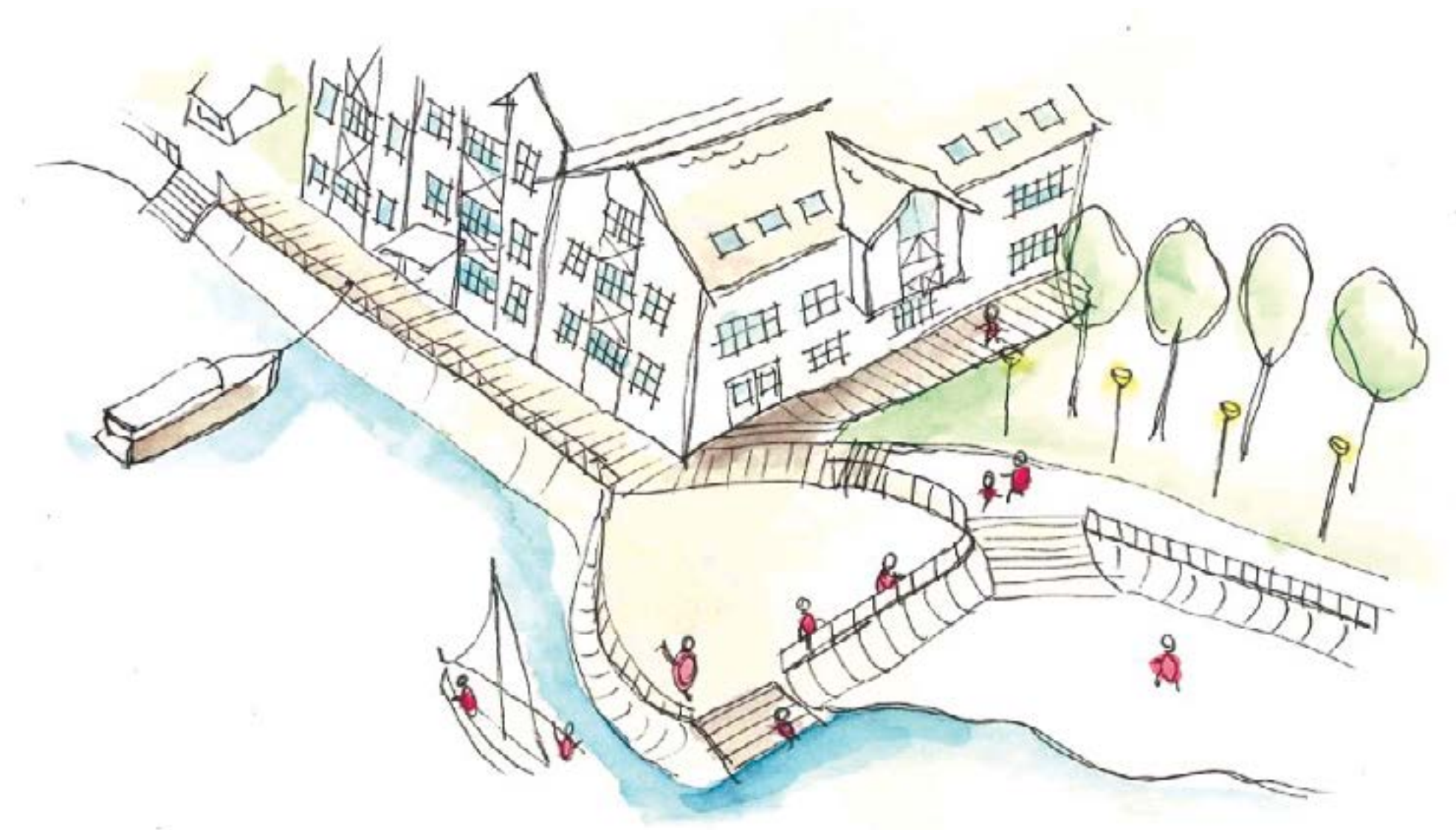
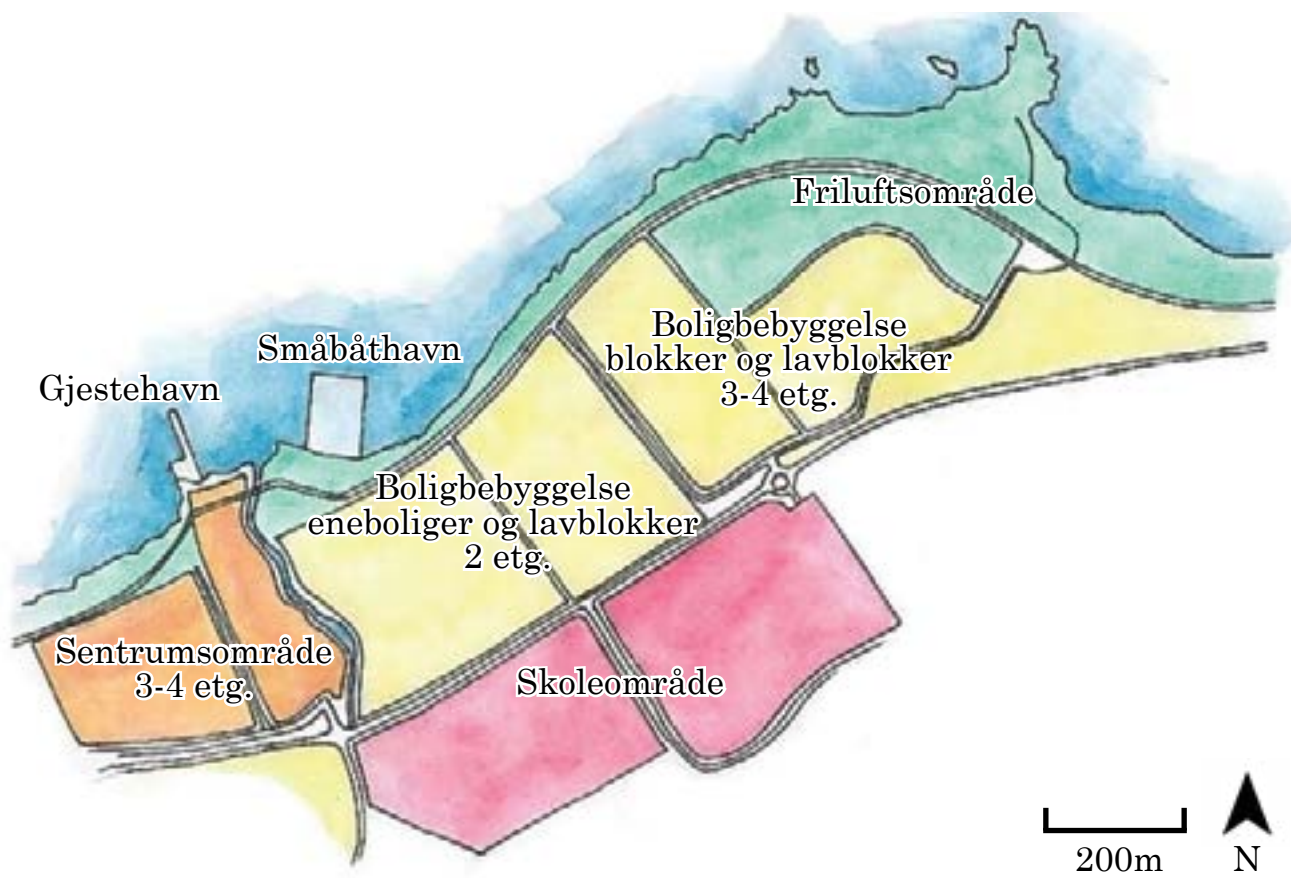
Konklusjon

Vikhammer er et bilbasert tettsted, noe som er med å definere området. Stedet består av en bred fylkesveg og store asfalterte områder. I planleggingen av Vikhammer ønsker vi å skape et mer helhetlig og avgrenset sentrumsområde der vegen ikke er en like stor barriere som den er i dag. Vi ønsker også å utvikle grønnstrukturen i sentrum og skape flere naturlige møteplasser. Gang- og sykkelvegnettet må utvikles for å gjøre det lettere å bevege seg mellom de ulike funksjonene. Videre må strandsonen gjøres mer tilgjengelig for alle, da nærheten til fjorden er en av Vikhammers største kvaliteter og en vesentlig del av tettstedets identitet.

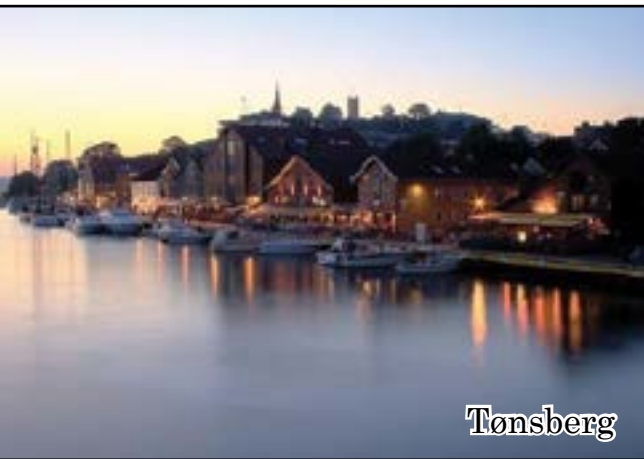
Vikhammer Sentrum - 3 Alternative Prinsippskisser (konsepter)

Kystby

Vikhammer burde være perfekt for folk som er glad i havet. Stedet ligger attraktivt til langs fjorden, men har få av de vanlige karakteristikkenes som en kystby vanligvis har. På lang sikt vil jernbanen sannsynligvis flyttes og den gamle traseen gjøres om til en tursti langs vannkanten. På kort sikt kan strandsonen tilrettelegges for bruk og gjøres mer tilgjengelig. Stranden kan gjøres større og mer attraktiv med for eksempel påkjørsel av sand. I tillegg kan det utarbeides en småbåthavn eller havnebasseng for å tilrettelegge for folk med båt.

Illustrasjon av uteområde med strand, brygge, strandpromenade, fortøying av båter og restaurant.

Båthavn - Fiskerestaurant - Strandpromenade - Badestrand - Molo - Sommergjester

Fordeler

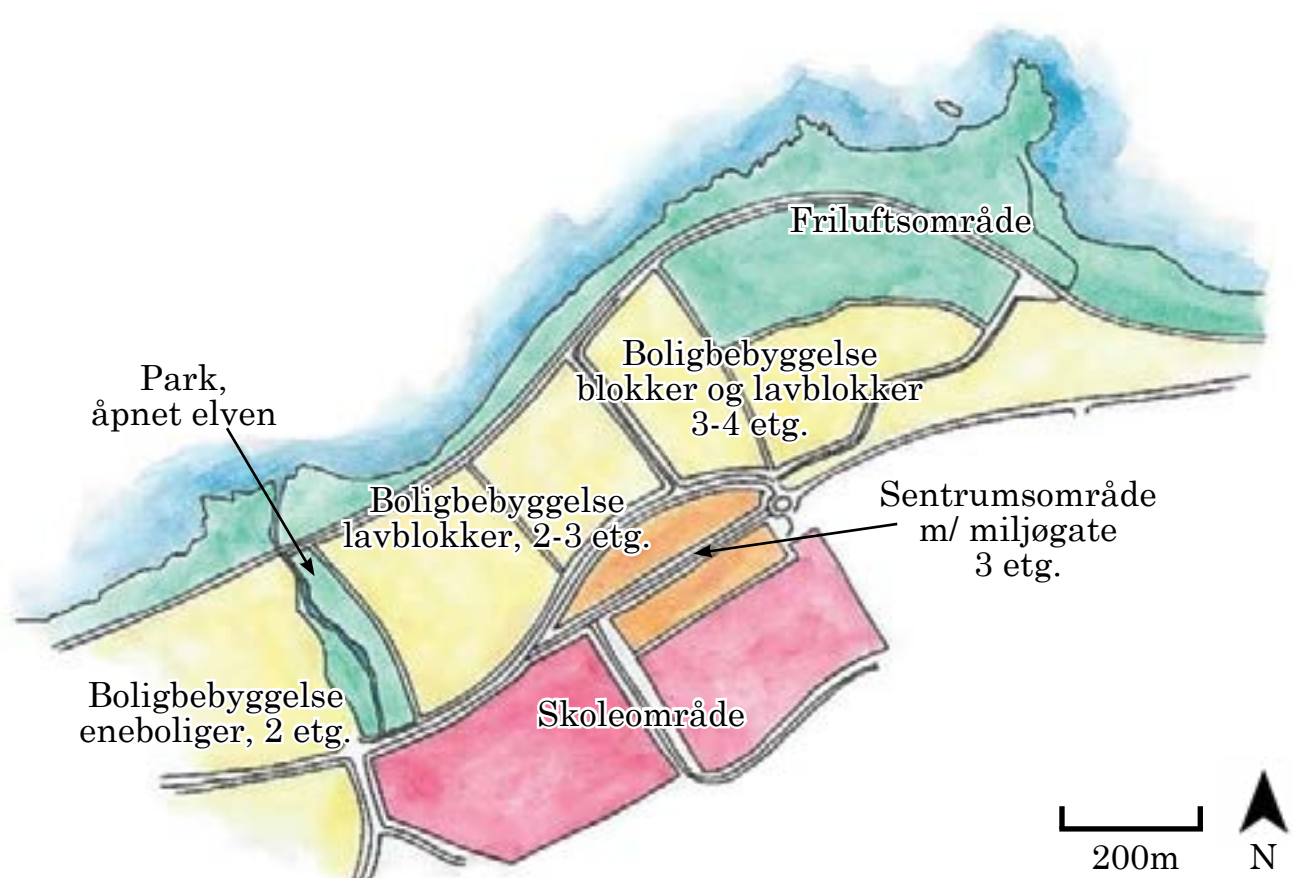
- Utnytter eksisterende kvaliteter
- Attraktive møteplasser
- Attraktive turstier og -områder (folkehelse)
- Tilrettelegger for båtliv

Ulemper

- Utbygging i strandsonen
- Økt forurensing i fjorden
- Forutsetter at jernbanetraséen flyttes

Miljøby

Vi ønsker å gjøre sentrum mer attraktivt ved blant annet å anlegge grønnstruktur og føre den inn i området. Det vil være fokus på å binde sammen og tydeliggjøre de grønne forbindelsene. Elven bør åpnes, da den er estetisk og svært verdifull som en del av grønnstrukturen. Når E6 bygges ut til fire felt vil det føre til mindre trafikk gjennom Vikhammer. Derfor ønsker vi å bygge videre på kommunens tanke om miljøgate som skal tilrettelegges for myke trafikanter. Sammenhengende gang- og sykkelveger er positivt for folkehelse, og vil gjøre tettstedet mindre bilbasert.

Illustrasjon av miljøgate hvor biler, syklist og gående deler vegen.

Beplantning i sentrum - Miljøgate - Folkehelse - Åpne elven - Myke trafikanter

Fordeler

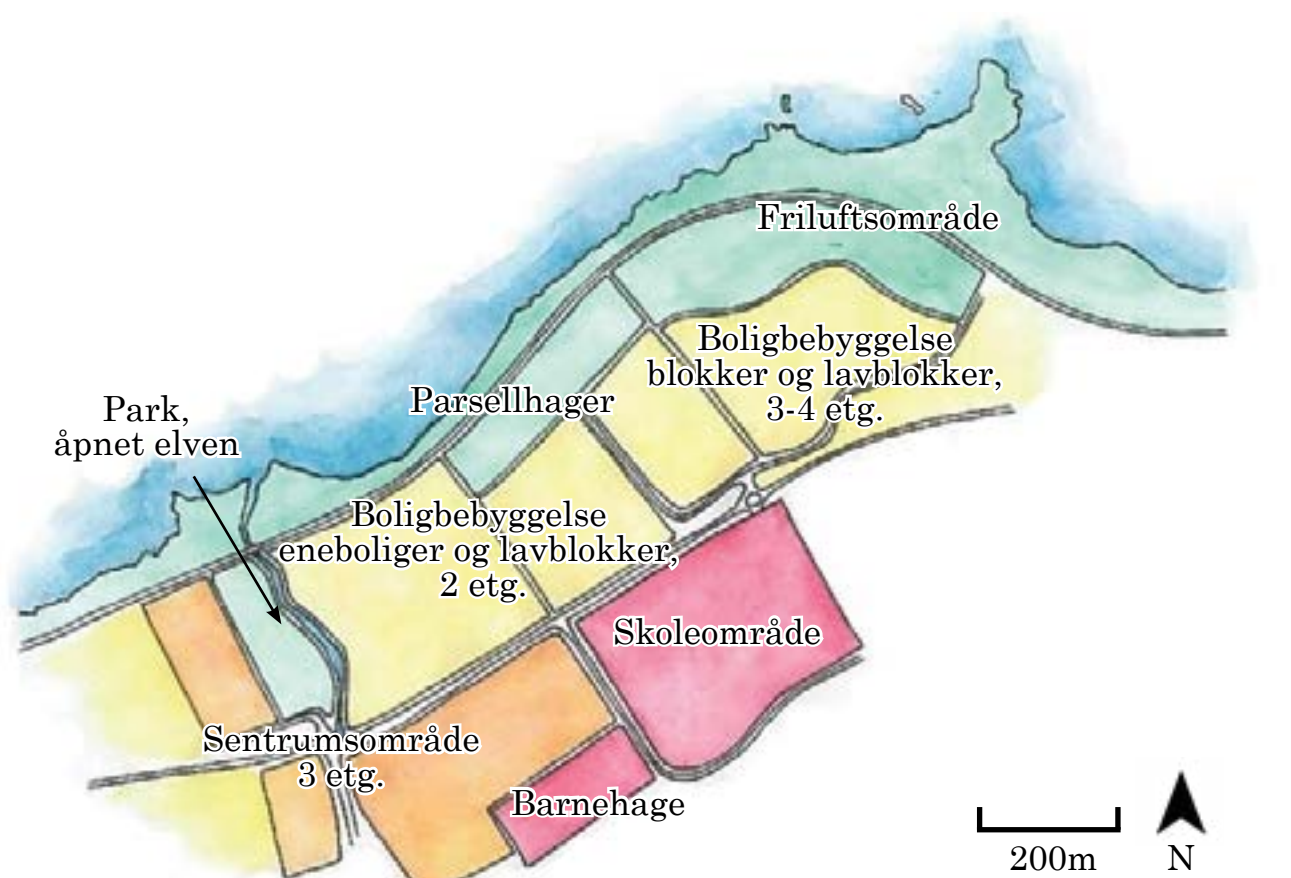
- Tilrettelegging for myke trafikanter
- Mer grønnstruktur i sentrum
- Bærekraftig overvannshåndtering
- Mer trafikkssikker hovedveg
- Biologisk mangfold

Ulemper

- Omlegging av vegen er plasskrevende
- Lite sentrumsområde
- Lite økonomisk bærekraftig
- Grøntområder krever mye vedlikehold

Livsløpsby

Idéen her er å skape et sted som er attraktivt for mennesker i alle faser i livet. Dette vil vi blant annet gjøre ved å bygge varierte boliger i ulike prisklasser som passer til ulike brukergrupper. I tillegg vil vi tilrettelegge for god barnehagedekning, et godt skoletilbud og flere fritidsaktiviteter for å skape et større og godt miljø for de yngre. Parker, stier og andre rekreasjonsområder må være sentrumsnære og universelt utformet slik at også de eldre kan ha nytte av de.

Illustrasjon av uteområde med lekeplass og aktiviteter for de yngre, universelt utformet sti med benker for de eldre.

Livsløpsboliger - Barnehage - Utdanning - Eldrehjem - Fritidsaktiviteter - Felles møteplass

Fordeler

- Kan bo på samme sted hele livet
- Sosial stabilitet
- Unngå utflytting
- Økt mangfold og aktivitetstilbud

Ulemper

- For mange ulike interesser i liten bygd
- Vanskelig å finne strakstiltak
- Vanskelig med etappevis utbygging

Vikhammer Sentrum - Planforslag hele sentrum

Valg av konsept

Vi har valgt “kystby”, men benytter også elementer fra de øvrige konseptene. Dette gjelder spesielt forslagene om å tilrettelegge for myke trafikanter, opparbeide grønne områder og bygge varierte boligtyper. Målet er å skape et tett og definert sentrum med gode møteplasser, samtidig som man knytter Vikhammer bedre sammen med sine omgivelser. Kysten skal inkluderes som en del av sentrumsområdet ved å føre hovedgaten ned mot fjorden, samt bygge ut torg og brygge langs vannkanten.

Småbåthavn med tilhørende parkering. Havnen bruker eksisterende veg. Vi ønsker å konsentrere båtlivet og unngå at kystlinjen føles privat.

Fire **blokker**, der de to nærmest kysten skal ha 4 etg. og de to lengre bak skal ha 3 etg. Helningen sørger for at utsikten ikke blir sperret.

Lavblokker og **kjedede eneboliger**. Denne bebyggelsen skal ikke overgå 2,5 etg. All bebyggelse er vendt mot fjorden.

Kyststien bli rett turtilbud, og legges på den gamle jernbanetraséen.

Brygge med pir og uteservering. Skal også brukes som gjestehavn. Da dette er åpent for alle unngås privatisering av strandsonen.

Elven skal åpnes. Dette vil forbedre den blågrønne faktoren til området. Langs elven følger en grønn korridor til rekreasjon, som også fungerer som buffer mot bebyggelsen.

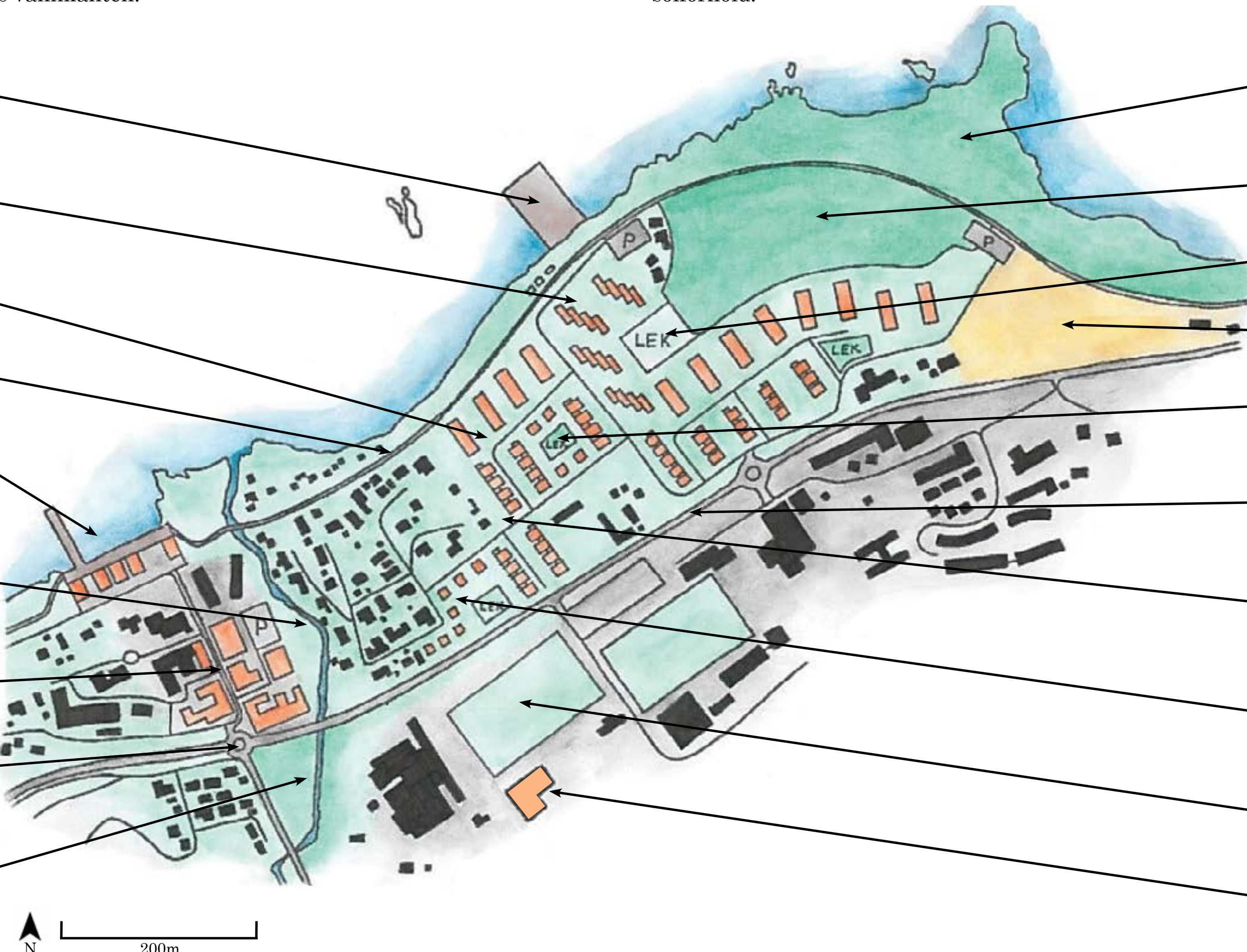
Aktive fasader vendt mot gata for å skape en innbydende gatestruktur med mye aktivitet.

Rundkjøringen senker farten og signaliserer at man ankommer Vikhammer.

Et **parkområde** skal etableres ved den åpnede elven. Dette kan også brukes som skolegård og turområde for barnehagen og Malvik videregående skole.

Beskrivelse av plan

Planen tar utgangspunkt i dagens sentrumsområde, men fører det videre ned mot kysten. Stasjonsgaten vil fungere som en hovedgate i sentrum med aktive fasader ut mot gaten. Gaten føres ned mot togstasjonen, som skal omgjøres til torg og være et naturlig møtested. Det er satt av store arealer til bolig og grøntarealer på dagens landbruks- og campingområde. Bebyggelsen er variert og organiseres mot fjorden, noe som gir både gode siktlinjer og solforhold.

Friluftsområdet er et naturlig samlepunkt for bading og annen rekreasjon. Det skal tilgjengeliggjøres for alle brukergrupper.

I **friluftsområdet** ligger det flere gravhauger. Disse skal inngå i grønnstrukturen.

Kvartalslekeplassen er plassert med forbindelse til friluftsområdet.

Jordbruket blir bevart, men kan i fremtiden benyttes til boligutbygging.

Nærlekeplassene er planlagt mellom bebyggelse slik at de ligger beskyttet fra veg og med god sikt fra boligene.

Fylkesvegen er planlagt med en grønn midtrabatt slik at det skal bli enklere å krysse vegen, og skape en grønn forbindelse gjennom sentrum.

Et tverrgående **grøntdrag** er planlagt mellom bebyggelsen for å bevare siktsonen til fjorden fra vegen, og for å gjøre grøntområdene mer tilgjengelige.

Eneboliger er bygget som en buffer mellom ny og eksisterende bebyggelse. Dette vil gi en jevn overgang fra eneboliger til tettere bebyggelse.

Idrettsbanen er bevart, men i fremtiden kan dette arealet brukes til å utvide skolen.

Barnehagen er flyttet slik at den blir en del av skoleområdet og kommer nærmere etablert park.

Temakart

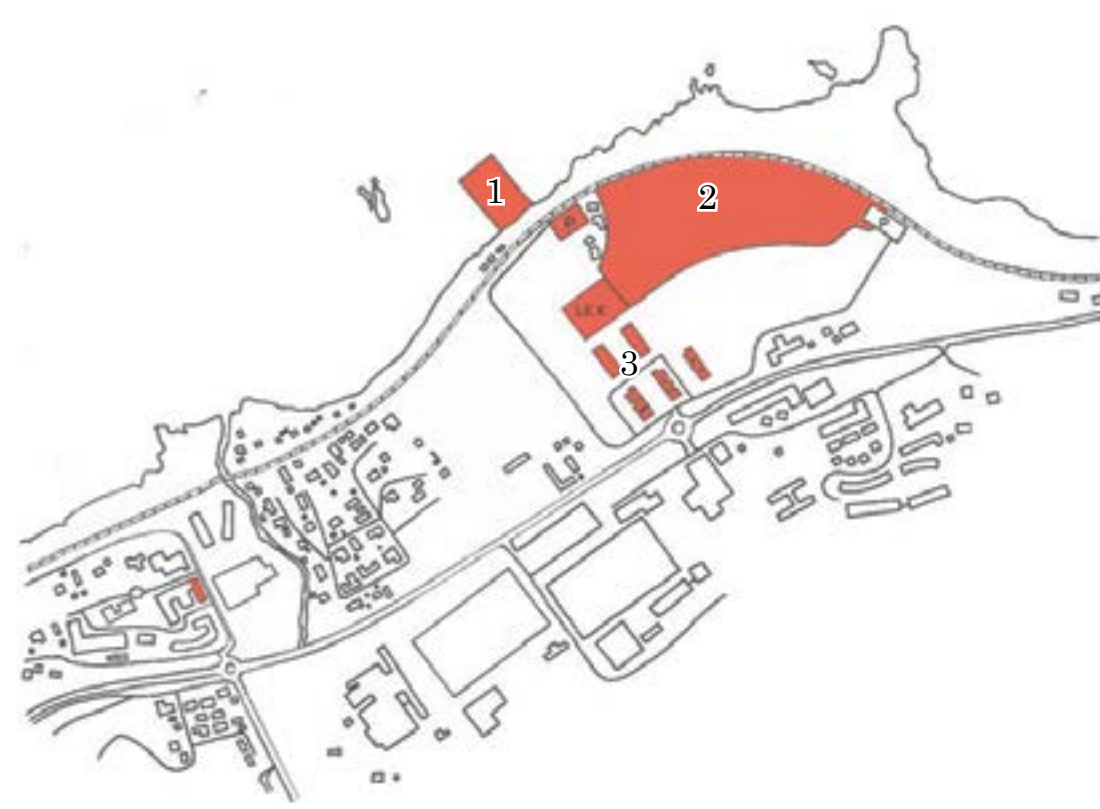
Vi river Rema 1000 og flytter hele krysset ca. 60 meter i vestlig retning, ut av sentrum. I tillegg skal lyskrysset gjøres om til rundkjøring. Disse tiltakene vil gjøre krysset mindre dominerende. Ved bruk av rundkjøring oppnås en naturlig fartsreduisering og inngang til sentrum. Varelevering er markert i lys oransje på kartet og er plassert slik at hovedgaten i størst mulig grad unngås. Planlagte busstopp er markert i grønn.

Gang- og sykkelvegnettet består av sykkelfelt, gang- og sykkelveger, fortau og stier. Nettverket har mange tverrforbindelser, og kan gi antydninger til en kvartalsstruktur. Dette gir god forbindelse mellom sentrum, skolen og de ulike boligområdene.

Vi skal opparbeide nye grøntområder og møteplasser. I sentrum etableres en hovedgate og et torg ved den gamle jernbanestasjonen. Elven åpnes og blir en viktig forbindelse mellom sentrum og den nye parken sør for fylkesvegen. I tillegg tilrettelegges det for et stort grøntområde på deler av den gamle campingplassen og ned mot fjorden.

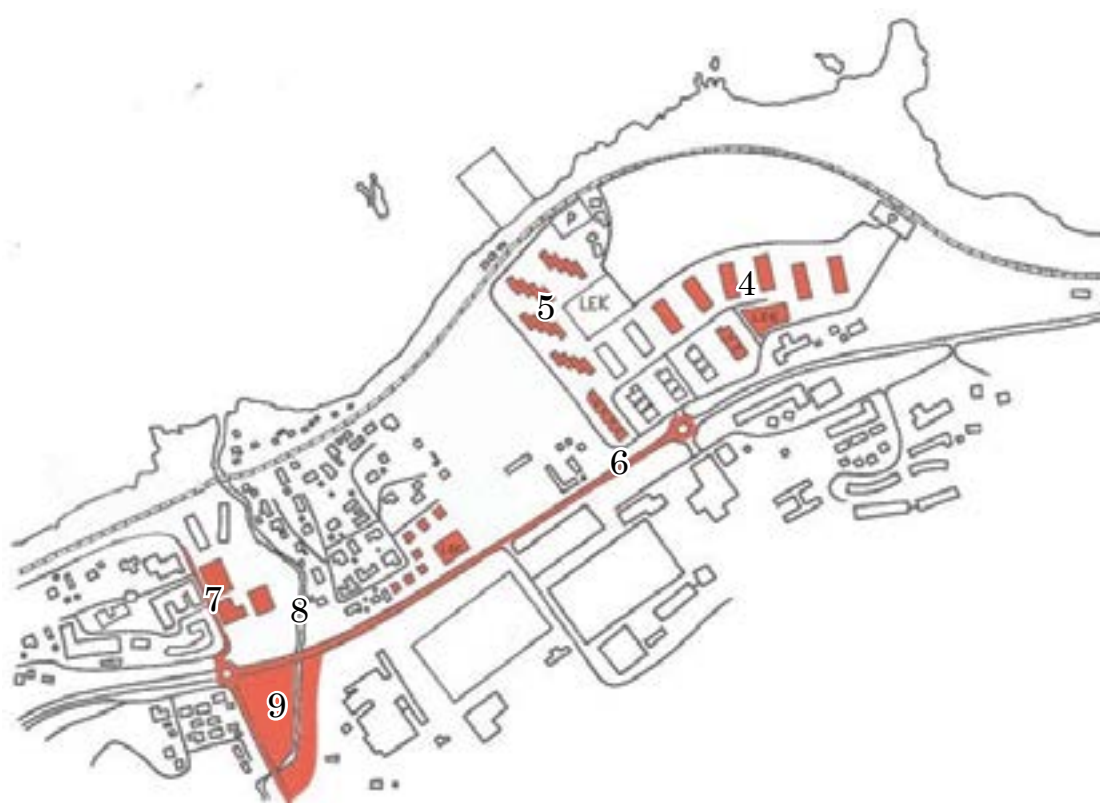
Tidslinje

Gjennomføring 2017-2020

En ny småbåthavn(1) etableres og opparbeidelse av grøntområde(2) igangsettes så tidlig som mulig. Målet er å kunne se umiddelbare endringer etter at planen er iverksatt, og på den måten skape et positivt engasjement blant innbyggerne. Utbygging av boliger(3) vil også være nødvendig på et tidlig stadie.

Gjennomføring 2021-2030

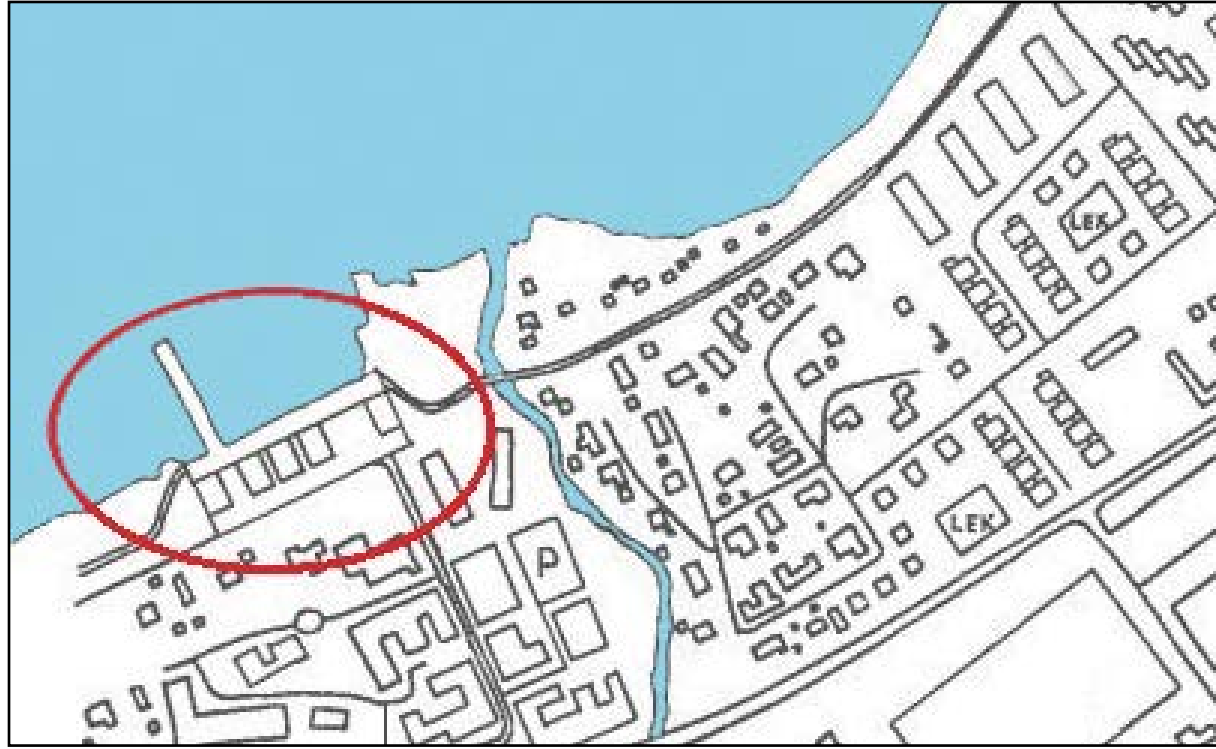
Boligfeltet(4) på det tidligere campingområdet og blokkbebyggelsen(5) nærmest kyststien ferdigstilles, og alle tiltak på fylkesvegen(6) skal gjennomføres. I tillegg skal opparbeidelsen av hovedgaten(7) i sentrum starte. Elven(8) åpnes og det etableres en park(9) på sørsiden av fylkesvegen.

Gjennomføring 2031-2040

Jernbanetraséen flyttes og kyststien(10) etableres på tidligere trasé. Når dette er gjennomført starter opparbeidelsen av sentrumsområdet og møteplassen(11) ved fjorden. I tillegg skal Vikhammersenterrives, og hovedgaten(12) skal ferdigstilles. På landbruksområdet bygges boliger(13), og strand- og grøntområdet(14) ved Hammeren tilrettelegges.

Vikhammer Sentrum - Detaljering bebyggelse og uterom

Utsnitt fra planen viser området som er detaljert.

Bryggen skal ha en enhetlig byggestil og en variert fargebruk. Kyststien føres gjennom bryggen slik at området blir folksomt.

Torget knyttes til fjorden ved at det opparbeides trapper ned mot vannet. De markerer også enden på bevegelseslinjen som føres gjennom torget fra hovedgaten.

Hovedgaten

Illustrasjon av Stasjonsgaten

Detaljering av bryggen og torget ved fjorden.

Fylkesvegen

Illustrasjon av fylkesvegen

Langs fylkesvegen skal det opparbeides brede fortau og sykkelfelt. I tillegg skal det legges kantstein langs fortauet og anlegges midtrabatt med beplantning mellom kjørefeltene. Dette vil gi en visuell effekt som gjør at vegen ser smalere ut, og man vil oppnå en naturlig fartsreduksjon. I tillegg vil midtrabatten, og flere opphøyde gangfelt gjøre det tryggere å krysse vegen.

Oppsummering

Vi ønsket å bygge et tett og klart definert sentrum som strekker seg mot fjorden, da nærheten til sjøen er en av Vikhammers største kvaliteter. Det er tilrettelagt for myke trafikanter med et sammenhengende gang- og sykkelvegnett. Dette, sammen med lavere fart og sikrere gangfelt på fylkesvegen, gjør at det vil bli lettere å gå mellom ulike funksjoner. Det er også lagt vekt på å etablere og tilrettelegge nye grøntområder og attraktive møteplasser. Nye boliger skal bygges ut på landbruksområdet og øvre del av campingplassen.

Det er planlagt utbygging i 100-metersbeltet. Dette kan føre til at denne føles mer privat og at utbygging dermed bør unngås. Det er spart eksisterende bebyggelse ved bryggen. Disse er med å skape et mindre urbant sentrum, og kan vurderes erstattet med mer egnet bebyggelse.

Ved videre arbeid kan man undersøke muligheten for å føre gjennomgangstrafikken utenom Vikhammer og dermed redusere trafikkmengden vesentlig. Da kunne man gjort vegen gjennom tettstedet mindre og tryggere. Flere og mer åpne overganger kan vurderes da dette ville prioritert gående over kjørende.

Hovedgaten ned til torget kan dekoreres. I tillegg er det på selve torget plass til juletre, julemarked eller andre vinteraktiviteter. Dette kan bidra til å skape liv i sentrum også om vinteren.

Langs bryggen skal det være restauranter og kaféer med uteservering. Dette vil gi mye aktivitet på en kort strekning som er viktig for å skape liv på stedet.

Pir med tilhørende gjestehavn blir bygget for å skape aktivitet på fjorden. God belysning er viktig for trivsel og trygghetsfølelse. Dette vil også føre til at stedet blir mer attraktiv om kvelden.